

FISKEBÅT

FREMTIDENS MARITIME UTDANNING.

Veien videre sett fra "Fiskebåt"s' synsvinkel

Avd. leder i Fiskebåtredernes Forbund

Paul-Gustav Remøy

Bakgrunn

- Oppvokst i Herøy kommune MR
- Vært fisker i havfiskeflåten
- Cand Polit.82. UiB
- Jobbet i fiskerinæringen siden skoleslutt.

INTRODUKSJON: ENDRINGER I UTDANNINGSSTRUKTUREN

- Ny lov om Fagskoleutdanning i 2003 en milepel, og en åpning for mange muligheter til kreativ tenkning.
- Traff "markedet"
- Åpner for videre tilpassing til næringens behov for tidstilpasset kompetanse
- Åpner for nye samarbeidsrelasjoner .
- Operatøren kommer i fokus, fremfor at en skulle utdanne seg til noe en kanskje skal bli når en går på land.
- Litt om "vår" flåte

Den norske havfiskeflåten

- 220-230 fartøy større enn 28 meter
- Bunntrål, flytetrål, not, line, garn
- 5.000 ansatte, dvs. halvparten av alle heltidsfiskere i Norge
- Fangstverdi i første ledd ca. 6,5 mrd.
- Økende gruppe kystfartøy med ditto sertifikatkrav.

Havområder 7 ganger større enn fastlands Norge

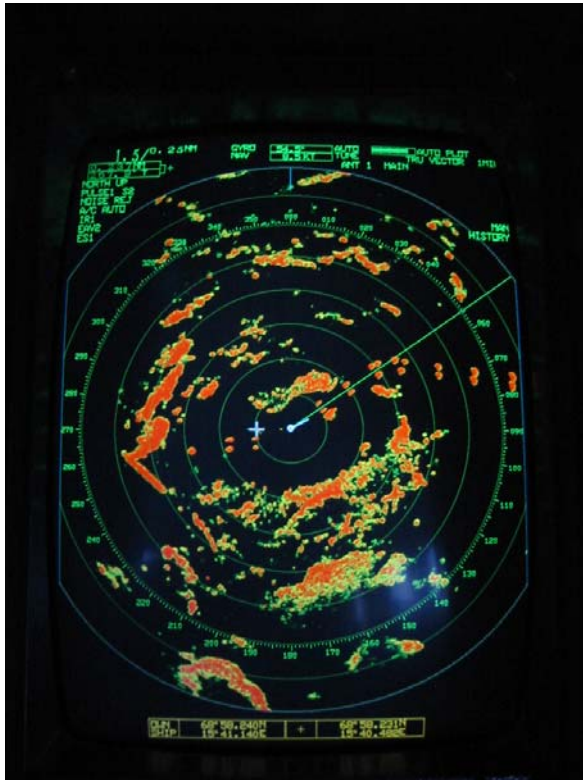

Havfiskeflåten totale driftsområde:

Barentshavet NØS og RØS, Svalbard, Norskehavet, Nordsjøen, Jan Mayen, Island, Grønland, Nordøstlige og Nordvestlige Atlanterhav, Syd-Atlanterhavet

Fiskebåt jobber med

- Arbeidsgiverorg. Havfiskeflåten
- Internasjonale handels og forvaltningspørsmål
- Fangstreguleringer
- Økonomiske rammevilkår
- Rekruttering utdanning
- Omdømmebygging

Rammevilkår som påvirker rekruttering til fiskeflåten

- Lønnsevne avhengig av kvotenivå, eksportmarked (95%) kostnadsnivå og strukturelle grep. Subsidiene avviklet.
- Fiskeflåten lider av de sidevirkninger av andre gruppers spesielle vilkår for å møte internasjonal konkurranse.
- Deler av ringnot og deler av den større kystflåten har lønnsevne som kan møte denne konkurransen. Resten av flåten har det ikke

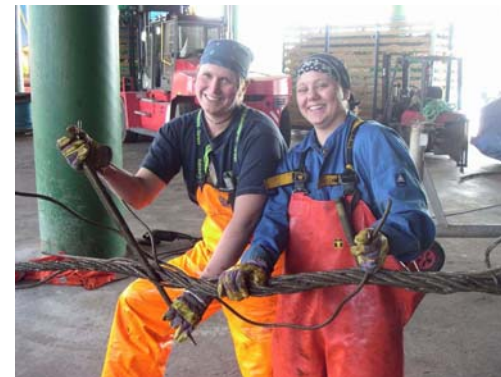

Konkurransen om knapp spisskompetanse. forts

- Byggeboom innen oljerettet skipsfart.
- Feks vil 40 nye supplyskip kreve min 160 maskin og 160 nautiske offiserer.
- Vi merker allerede konkurransen svært følbart. Folket følger "flesket"
- **Konklusjon 1:**
- Vi må få utdannet flere unge fiskere /sjøfolk/sertifisert personell.
- **Konklusjon 2:**
- Vi må få etterutdannet de som har forutsetninger for dette.

Rammevilkår for "grunnopplæring"

- Nettolønnsfondet kan gi støtte til grupper utenom de som betaler inn forutsatt faglig mål
- Fondets styre avgjør 8 desember om de vil bidra til å utvide muligheten for "praksisplattformer" for alle norske fartøy, eller om fiskeflåten skal være "gratis blodgiver" i rekrutteringsarbeidet
- "Fiske og Fangst holder faglig mål.
- Alternativet en bevisst handling
- Rammevilkårene i flåten må over tid harmoniseres på viktige parametre for rekruttering og drift.
- Fiskeflåten den eneste som nå er utenfor ordningen i Norge

“Foredle realkompetansen”

“Resultatet viktigere enn Ritualet”

- Fagskolene bør ha klare faglige inngangskriterier for “eldre” som vil utvikle karrieren. De er en ressurs.
- Regelverket bør gi rom for, og fagskolene bør kunne legge til rette for å klargjøre kandidater til å begynne der utenom lærlingordningene.

Hvordan forholde seg til "endringene" i hva ungdom kan.

- Vi liker gjerne å fremstille kystungdommen slik. Noen er slik!
- Men dette blir vel mer og mer sant selv på den fjærneste holme:
- Vi må forholde oss til denne utviklingen.

Hvem skal definere "kompetanse"?

- Stortingsmelding om " europeisk standard"! Hva er det ?
- "Saksbehandler" i fremtidig jobb eller fokus på "operatøren"?
- First thing first!
- Får en bedre offiser og en senere mer kompetent "landansatt" ved å ha et mer konsentrert fokus i form av kortere basisutdannelse og ta eventuelle etterutdanninger etterpå.
- Livslang læring!?

Svakheten ved analysen i Stortingsmeldingen

- Til tross for felles arbeidsmarked, i stor grad felles kulturbakgrunn, er fiskeflåten ikke eksisterende i stortingsmeldingen (Nr 31)
- Det har vært veksling mellom fiskeflåten og øvrig flåte, og det vil trolig bli det. Handlingskompetansen som "jakkulturen" i fisket fremmer, vil alltid være interessant i andre flåtegrupper.
- Vi sa at det burde vært en felles "Sjømelding" for Norsk næringsliv. Vi tar til etterrettning at motstanden var for stor i "the establishment".

Modell for "basisutdannelse"

- Hele flåten trenger en skole for en fokusert "basisutdannelse"
- Teknologi, kandidatenes jobbpreferanser, og næringenes krav tilsier dette

Fagskolene bør ha

- Fleksibel struktur for å utdanne til flere sertifikatnivå ("Basissertifikat" etter konv.krav)
- Næringene og teknologiutviklingen, bør definere tilbud utenom basisutdannelsen. Dette må ikke nødvendigvis, være "sertifisert".
- Ulike fagskoler bør kunne bygge opp nisjer for spesialutdanning bygget på lokal kompetanse og lokale behov

Hvem bestemmer hva som er "riktig utdanningsmodell?"

- Konvensjonene selvsagte premissleverandører for maritim utdanning.
- Småskipsfarten og Fiskerinæringen har i liten grad evnet å få gjennom sine ønsker om en mer handlings og operatørrettet utdanning – Før nå!
- Fiskerinæringen har vært utydelig om ønske.- Før nå.

Fagskolen en operatørutdanning i takt med teknologiendringene i flåten, og samfunnet

- God utvikling med modulbasert utdanning på basissertifikatene.
- Skolene bør se på hva som er riktig oppbygging av "simulator/lab/øvelse i forhold til det en lærer om bord. Land/sjøopphold må sees på pånytt.
- Nye tekniske løsninger krever omstilling

NOKUT sin rolle overfor de maritime skolene.

- Skolene spesielle pga konvensjonskravene.
- Viktig at NOKUT og SD har klar rollefordeling.
- Viktig at NOKUT er fokusert på om forslagene holder de faglige mål tilbyderne sier det gjør.
- Unngå "politisering"
- Fagskolene må gis rom til å utvikle "lokale" behovsrettede modeller og "sin nisje".
- Noe loven faktisk gir rom for

Fremtidens "skolestruktur"

- Utredet i hel ?
- Stortingsmelding nr. 31. "Utdanningscenter"
En modell som kan være god for noen.
- Skolene bør selv føle seg frem i den nærliggende næringsstruktur og utifra det bygge tilbud som forhåpentligvis blir interessante. Krever teft og samarbeide. Akkurat som i næringslivet ellers.

Oppsummering

- "Retningen" er bra på hvordan maritim utdanning utvikler seg.
- "Europeisk standard" er vi med på å forme selv. Vi begynner med å lytte til hva næringen mener er de mest handlingsrettede og dermed beste operatørene

Oppsummering forts.

- Den enkelte skoles kreativitet, evne til å søke allianser, samt å ha teft for hva næringene har behov for vil forhåpentligvis være en viktig premiss for den fremtidige struktur.

Oppsummering forts 3

- Fiskeflåten er en viktig del av den norske totalflåten.
- Gitt rimelige rammevilkår, vil den være både en bidragsyter, og krevende bruker av et funksjonelt utdanningssystem

Det er veien som teller

